

Wnioski z monitoringu rekomendacji dotyczących RPO WO 2014-2020

Waldemar Zadka

Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej,
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

BADANIA EWALUACYJNE W RAMACH RPO WO 2014-2020

16 EWALUACJI

10 ewaluacji obszarowych

rynek pracy
edukacja ponad/podstawowa,
zawodowa i ustawiczna
opieka nad dziećmi i usługi
edukacyjno-wychowawcze
programy zdrowotne
usługi i infrastruktura ochrony zdrowia
i reintegracja społeczno-zawodowa
innowacyjność, B+R i otoczenie biznesu
tereny inwestycyjne
gospodarka niskoemisyjna
i jakość powietrza
inwestycje transportowe
mała retencja, ratownictwo, gospodarka
odpadami i dziedzictwo kulturowe

2 analizy wskaźnikowe

rezultat długoterminowy - *Liczba osób
znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku
pracy sześć miesięcy po opuszczeniu RPO
WO 2014-2020* (dwa pomiary)

4 badania systemowe / horyzontalne

kryteria i system wyboru projektów
postęp rzeczowy i przegląd śródkresowy
instrumenty finansowe
podsumowanie wniosków z ewaluacji

KORZYŚCI Z REALIZACJI EWALUACJI

WYKORZYSTANIE WIEDZY Z DZIAŁAŃ BADWCZO-EWALUACYJNYCH:

zwiększenie jakości działań oraz podniesienie skuteczności, efektywności i użyteczności programu

Bieżąca ocena działań, w tym sformułowanie zaleceń operacyjnych pomocnych we wdrażaniu RPO WO 2014-2020

podsumowanie efektów, ustalenie mechanizmów zmian oraz projektowanie działań na przyszłość

ustalenie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy działaniami i efektami programu, w tym identyfikacja przyczyn odchyleń / barier

jeszcze efektywniejsze projektowanie interwencji regionalnych w perspektywie 2021-2027

określenie skuteczności działań SRWO 2020 oraz doprecyzowanie celów rozwoju regionalnego do 2030 roku

WYBRANE REKOMENDACJE POD KĄTEM FEO 2021-2027

ZDROWIE

kontynuacja wsparcia:
zapobiegającego chorobom
cywilizacyjnym; dla matek i
dzieci; rehabilitacji
medycznej

zmniejszenie skali deficytu
kadr medycznych przez
wprowadzenie systemu
zachęt

realizacja inwestycji
dot. wyposażenia i wymiany
aparatury oraz sprzętu
medycznego

WYKLUCZENIE SPOŁECZNE

wsparcie przedsiębiorstw
społecznych i ekonomii
społecznej

wsparcia osób starszych
i niesamodzielnych; osób
bezdolnych i wykluczonych
społecznie

rozwój rodzinnych form
pieczy zastępczej, w tym
kształcenia kandydatów na
rodziny zastępcze i
adopcyjne

wsparcie imigrantów,
zwłaszcza obywateli Ukrainy

RYNEK PRACY I EDUKACJA

zmniejszanie nierówności
w dostępie do usług
wychowania przedszkolnego

aktywizacja zawodowa
absolwentów szkół średnich
i wyższych oraz osób poniżej
30 r.ż.

preferowanie projektów
obejmujących współpracę
z pracodawcami i tworzenie
w szkołach warunków pracy
właściwych dla nauczanych
zawodów

WYBRANE REKOMENDACJE POD KĄTEM FEO 2021-2027

INNOWACYJNOŚĆ I B+R

wzmacnianie potencjału jednostek badawczo-rozwojowych i ich rozwój w obszarze świadczenia usług dla sektora przedsiębiorstw

wsparcie przedsiębiorstw we wdrażaniu innowacji opartej na działalności B+R

wsparcie oferty usługowej Instytucji Otoczenia Biznesu kierowanej do MŚP oraz podnoszenie kwalifikacji personelu IOB

ŚRODOWISKO

zwiększenie alokacji finansowej na działania cechujące się najwyższą efektywnością kosztową m.in. poprawa efektywności energetycznej budynków, wymiana źródeł ciepła

wsparcie przydomowej infrastruktury do zasilania i magazynowania energii na rzecz transportu nisko i zeroemisyjnego, a także finansowanie i montaż finansowy interwencji energetycznych również w indywidualnych budynkach mieszkalnych (zalecenie do KE)

TRANSPORT

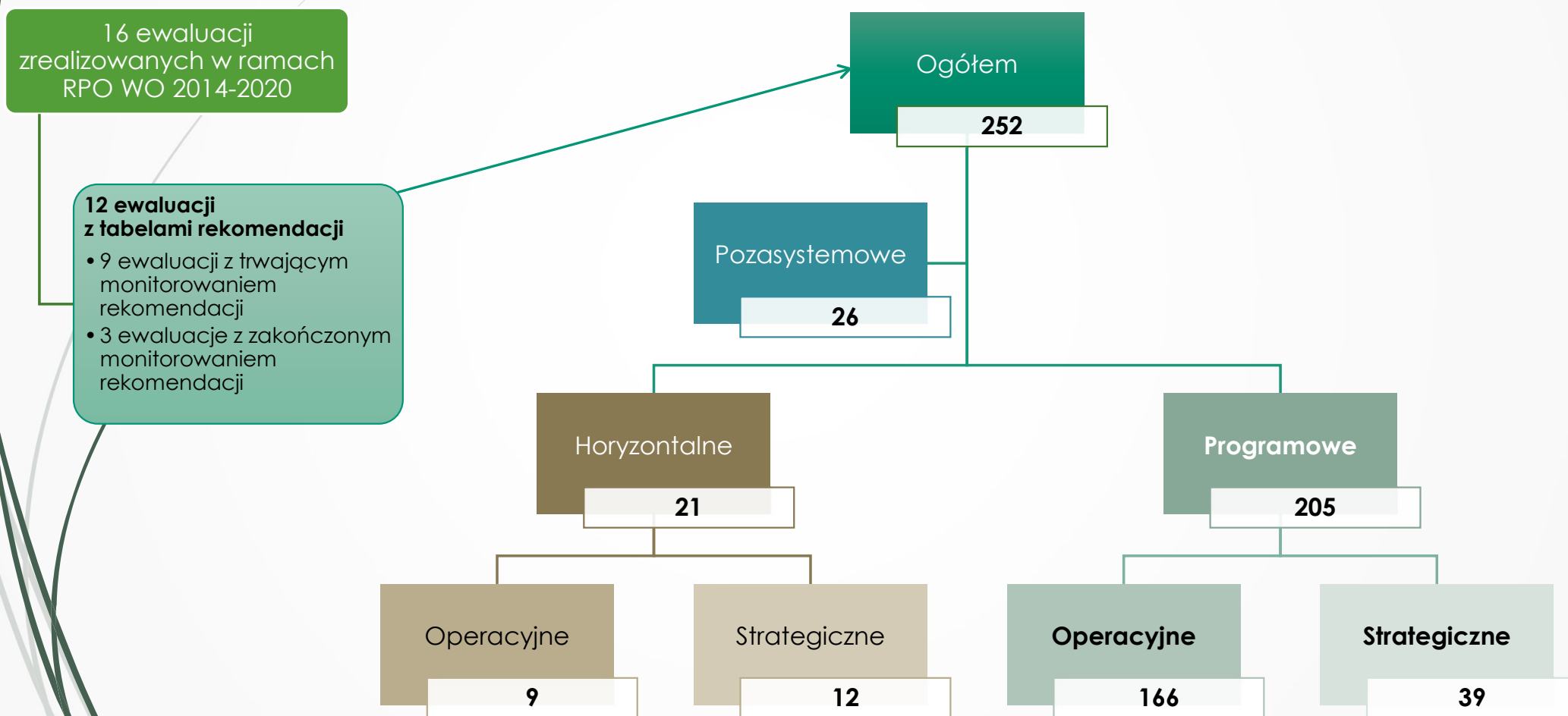
kontynuacja zakupu taboru kolejowego; uatrakcyjnienie oferty przewozowej transportu kolejowego i autobusowego

zwiększenie środków na inwestycje w komunikację miejską, transport autobusowy poza miejskimi obszarami funkcjonalnymi

dofinansowanie Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej

poprawa spójności sieci dróg rowerowych oraz uzupełnienie infrastruktury punktowej (stojaki, parkingi przesiadkowe)

LICZBA REKOMENDACJI wypracowanych w okresie 2014-2020 w województwie opolskim

STATUS REKOMENDACJI PROGRAMOWYCH (stan na luty 2024, ewaluacje RPO WO 2014-2020)

MODYFIKACJA STATUSÓW REKOMENDACJI – od przyjęcia przez Zarząd Województwa Opolskiego do ich monitorowania	STATUS REKOMENDACJI	DEFINICJA STATUSU REKOMENDACJI	liczba zaleceń przyjętych przez ZWO	liczba zaleceń po ich przeanalizowaniu
	zatwierdzona w całości	zaakceptowana do wdrożenia w całości, dla której działania wdrożeniowe jeszcze się nie rozpoczęły	121	10
	zatwierdzone częściowo	zaakceptowana do wdrożenia w części, dla której działania wdrożeniowe jeszcze się nie rozpoczęły	16	1
	zatwierdzona w całości (realizowana)	zaakceptowana do wdrożenia w całości, dla której działania wdrożeniowe jeszcze trwają	17	23
	zatwierdzona częściowo (realizowana)	zaakceptowana do wdrożenia w części, dla której działania wdrożeniowe jeszcze trwają	13	13
	zatwierdzone w całości (wdrożona)	zaakceptowana do wdrożenia w całości, dla której działania wdrożeniowe już zakończono	8	89
	zatwierdzona częściowo (wdrożona)	zaakceptowana do wdrożenia w części, dla której działania wdrożeniowe już zakończono	4	28
	odrzucone	całkowicie odrzucony sposób wdrożenia	26	41

PROBLEMY Z WDRAŻANIEM REKOMENDACJI

PRZYCZYNY NIEWDRAŻANIA REKOMENDACJI PROGRAMOWYCH RPO WO 2014-2020

Uwarunkowania formalne/prawne/organizacyjne/techniczne
uniemożliwiające lub ograniczające ich wdrożenie (na różnych
poziomach zarządzania)

**Zawężenie rekomendacji w stosunku do
prowadzonych działań**
(działania prowadzone są w szerszym zakresie)

Brak zasadności wdrożenia zaleceń

**Finansowe ograniczenia
wdrożenia zaleceń**

Źródło: Analiza uzasadnień wskazanym w ramach monitoringu rekomendacji
w Opolskiem, luty 2024 r.

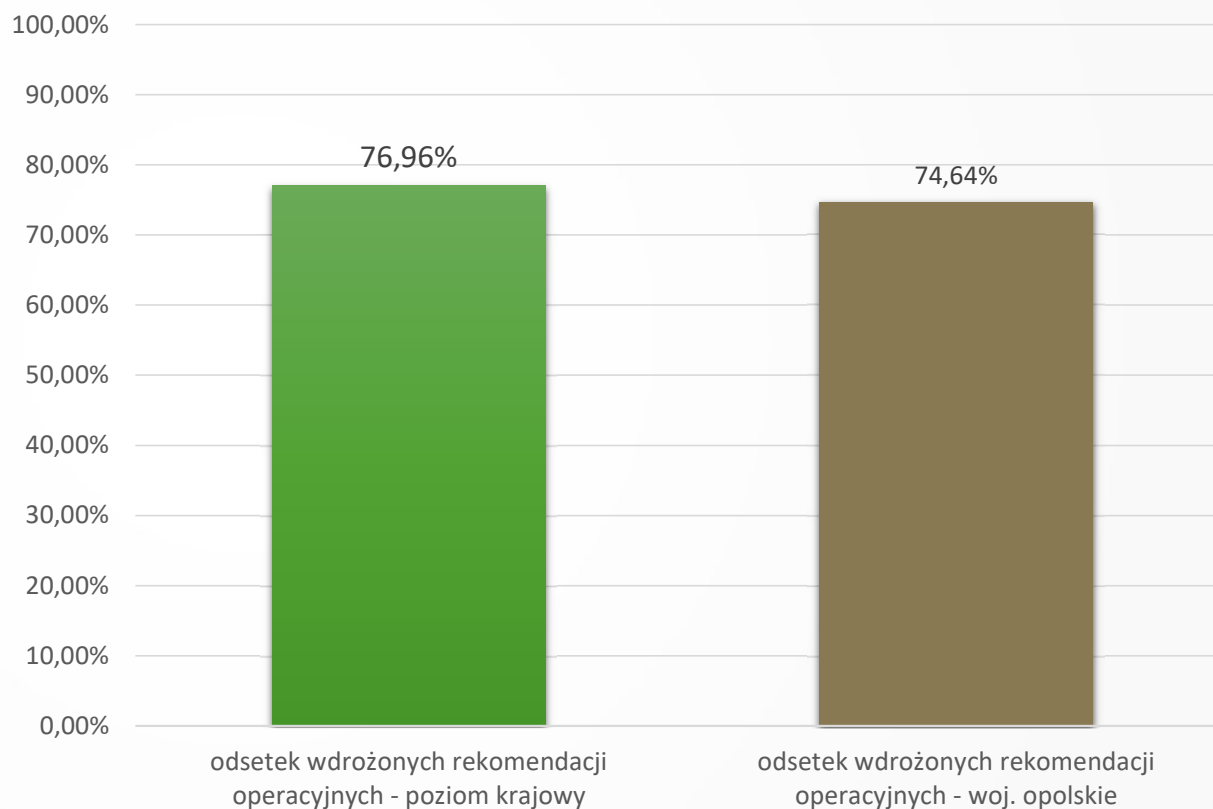
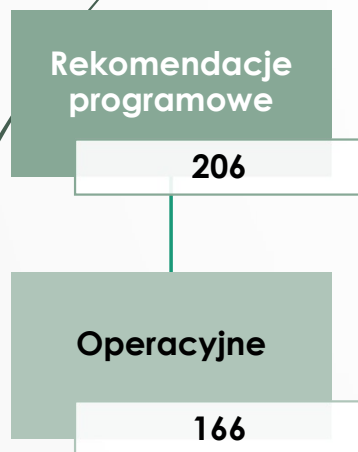
POWODY NIEWDRAŻANIA REKOMENDACJI – poziom krajowy

Źródło: „Problemy związane z wdrażaniem rekomendacji opracowanych w ramach ewaluacji działań Polityki Spójności”; T. Klim-czak, A. Miller, Z. Polańska, B. Ledzion; Wykonawcy EGO – Evaluation for Government Organizations S.C. oraz LBiE; 8.04.2025 r.; s. 28. (N=68)

ODSETEK WDROŻONYCH REKOMENDACJI OPERACYJNYCH – RPO WO 2014-2020

Odsetek wdrożonych rekomendacji operacyjnych - stosunek wdrożonych rekomendacji operacyjnych programowych do ogólnej liczby rekomendacji operacyjnych programowych wynikających z badań ewaluacyjnych

Źródło: Wyliczenia na podstawie SWR (5.06.2024) i monitoringu w Opolskiem

WNIOSKI Z BADANIA PROBLEMÓW Z WDRAŻANIEM REKOMENDACJI

Główne wnioski z badania

rekomendacje często traktowane są jako niewiążące wskazówki (bez obowiązku ich wdrożenia)

komórki wdrożeniowe w ograniczonym stopniu zaangażowane są w wybór tematów i zakresów badań

powierzchnowa konsultacja rekomendacji i włączanie adresatów rekomendacji dopiero po złożeniu projektu raportu końcowego

angażowanie do warsztatów rekomendacyjnych zbyt szerokiego grona uczestników, co wpływa na ich efektywność

utrudnione korzystanie z dorobku badań ewaluacyjnych - brak odpowiednich funkcjonalności bazy System Wdrażania Rekomendacji

mało intuicyjny system SWR, nie ułatwia monitoringu postępów wdrażania i ogranicza wyszukiwanie wcześniejszych rekomendacji

ponad połowa rekomendacji horyzontalnych jest niewdrożona lub ma status nieokreślony (duża liczba adresatów, brak formalnego przełożenia na nich)

RAPORT KOŃCOWY BADANIA PN.

Badanie problemów związanych z wdrażaniem rekomendacji opracowanych w ramach ewaluacji działań Polityki Spójności

Zamawiający:

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Wykonawca:

ECO – Evaluation for Government Organizations S.C.

Autorzy:

Tomasz Klimczak, Adam Miller, Zofia Polańska, Bartosz Ładziński

8.04.2025

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

REKOMENDACJE I PROPONOWANE KIERUNKI DZIAŁAŃ

Usprawnienie procesu wdrażania

- nadanie rekomendacjom statusu obowiązkowych działań
- włączenie rekomendacji w procedury zarządzania programami
- formalne przypisanie odpowiedzialności oraz asysta doradcza po ewaluacji

Lepsze planowanie badań

- zebranie potrzeb – zasada „białej kartki” (bez sugerowania rozwiązań oraz pytań)
- priorytetyzacja pytań badawczych
- wczesne angażowanie zespołów merytorycznych i decydentów

Poprawa jakości konsultacji

- częstsza organizacja spotkań roboczych między adresatami rekomendacji a wykonawcą
- wprowadzenie wstępnych zobowiązań do realizacji zaleceń
- zawężenie uczestników warsztatów do decydentów (bezpośrednich adresatów)

Wzmocnienie narzędzi

- utworzenie cyfrowego repozytorium rekomendacji z inteligentną wyszukiwarką
- modyfikacja SWR (lepsze wprowadzanie rekomendacji i ich monitorowanie)

Zwiększenie skuteczności rekomendacji horyzontalnych

- wprowadzenie formalnego obowiązku przekazania rekomendacji do adresatów (przez IZ), które uprawdopodobni udzielenie przez nich odpowiedzi

*Jakość rekomendacji determinuje
ich wdrożenie co wpływa na wyniki
monitorowania*

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE